

Risicanalys 2025

Överförmyndarnämnden

Bruttolista

Här visas alla risker uppdelade utifrån de riskkategorier som används i Malmö stad. Samtliga riskkategorier visas oavsett om det finns risker kopplade till dem eller ej.

Kommungemensamma risker finns under en separat rubrik.

Värde	Sannolikhet	Konsekvens
1	Nästintill omöjligt	Knappt kännbart
2	Föga troligt	Kännbart
3	Möjligt	Påtagligt
4	Troligt	Allvarligt
5	Nästintill säkert	Synnerligen allvarligt

Verksamhet

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Bristande tillgång till gode män eller förvaltare	4. Troligt	4. Allvarligt	16	Direktåtgärder	Ja
Beskrivning av risk Risk för bristande tillgång till gode män eller förvaltare på grund av svårigheter att rekrytera ställföreträdare, vilket kan leda till rättsförlust för den enskilde. Kommentar Risken har hanterats genom granskning under året och redovisats till nämnden i samband med uppföljning av internkontrollplan 2024. Verksamheten har granskat orsaker till att intresserade inte fullföljer utbildningen för ställföreträdare. Bristande tillgång till gode män eller förvaltare är verksamhetens största utmaning. Under 2025 kommer verksamheten att kontakta befintliga gode män och förvaltare som sagt nej till fler uppdrag för att undersöka om de har utrymme att åta sig ytterligare uppdrag. En direktåtgärd föreslås inom ramen för internkontrollplan 2025.					
Hjälpökande med komplex problematik saknar ställföreträdare	4. Troligt	4. Allvarligt	16	Granskning	Ja
Beskrivning av risk Risk för att hjälpbehövande personer med komplex problematik inte får hjälp i tid på grund av en begränsad kapacitet hos förvaltarenheten och brist på ställföreträdare som vill och kan ta svårare uppdrag, vilket kan leda till att den hjälpbehövande löper risk att lida rättsförlust innan en ställföreträdare kan förordnas. Kommentar Risken hanterades genom direktåtgärd 2023. Enheten för överförmyndarärenden genomförde en kartläggning av handläggningstiderna i komplexa ärenden. Resultatet visade att hjälpbehövande personer med komplex problematik inte fick en ställföreträdare inom rimlig tid på grund av enhetens ärendebalanser och bristen på ställföreträdare. Under 2025 avser verksamheten att göra en omvärldsbevakning för att få ökad kunskap om hur andra kommuner utbildar ställföreträdare i att ta sig an komplexa uppdrag. En granskning föreslås inom ramen för internkontrollplan 2025.					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Byte av ställföreträdare kan inte verkställas inom utsatt tid	3. Möjlig	3. Påtagligt	9	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att given tidsram för byte av ställföreträdare inte uppnås på grund av svårigheter att rekrytera ställföreträdare, vilket kan leda till att huvudmannen har kvar en ställföreträdare som inte är lika engagerad i avvaktan på byte och då lider rättsförlust eller om ställföreträdaren har begärt att bli utbytt kan denne behöva vara kvar i ett uppdrag oskäligt länge. Kommentar En förordnad ställföreträdare har rätt att på begäran bli entledigad från sitt uppdrag. Behovet finns till exempel i fall där ställföreträdaren har åtagit sig ett för svårt uppdrag. Det ligger både i huvudmannens och ställföreträdarens intressen att ett byte av ställföreträdare sker inom en rimlig tid. Enheten arbetar löpande för att tiden avseende byte av ställföreträdare ska bli så kort som möjligt.					
Brist på rätt kompetens hos ställföreträdare	3. Möjlig	4. Allvarligt	12	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att huvudmännen inte får den hjälp de behöver på grund av brist på rätt kompetens hos ställföreträdarna, vilket kan leda till att huvudmännen lider rättsförlust. Kommentar Ställföreträdarnas uppdrag kräver kunskaper inom många och olika typer av områden, eftersom behoven hos huvudmännen skiljer sig åt. Konsekvensen för den enskilde huvudmannen kan bli allvarlig med rättsförlust som följd. Frågan om kompetens följs upp i de årliga enkätundersökningarna till ställföreträdarna där svaren utgör underlag för årets utbildningsplan. En utbildningsplan tas fram årligen.					
Bristar att i tid utföra tillsyn och granskning av ekonomiska redovisningar och underlag från ställföreträdare	2. Föga troligt	3. Påtagligt	6	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att misskötsamhet och felaktigheter upptäcks för sent på grund av att målet för granskning av räkningar inte uppnås, vilket kan leda till att huvudmannen lider rättsförlust. Kommentar Försenade granskningar innebär att eventuella brister inte uppmärksammas i tid vilket kan medföra att huvudmannen under tiden lider ytterligare rättsförlust. Försenade granskningar leder även till att arvodesbeslut försenas vilket påverkar benägenheten hos ställföreträdare att fortsätta i sitt uppdrag och ta sig an fler uppdrag. Enheten för överförmyndarärenden är i fas med granskningarna. Ett kontinuerligt arbete krävs för att bibehålla en jämn och hög takt. Granskningstakten redovisas till överförmyndarnämnden månadsvis.					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Bristande uppföljning av mål och verksamhet	3. Möjlig	3. Påtagligt	9	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för otillräcklig verksamhetsuppföljning på grund av brister i uppföljnings- och verksamhetssystem, vilket kan leda till svårigheter att planera och följa upp mål och verksamhet. Kommentar Risken har hanterats genom granskning under året och redovisats till nämnden i samband med uppföljning av internkontrollplan 2024. Verksamheten har gjort en granskning av följsamhet till rutin avseende registrering av nya bytesärenden. För att få bättre möjligheter till uppföljning planerar verksamheten framöver att utöka ärendefunktionen i Wärna Go till att innefatta även andra ärenden än bytesärenden.					
Ställföreträdare använder inte e-tjänst som hjälp för årsräkningar	4. Troligt	3. Påtagligt	12	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att beslut om årsräkningar fördröjs eller försenas om tillhandahållna tjänster inte utnyttjas på grund av brister i implementering, information och utbildning i e-tjänsten E- Wärna Go, vilket kan leda till att såväl huvudmän som ställföreträdare påverkas negativt. Kommentar Risken hanterades genom direktåtgärd 2023. Enheten för överförmyndarärenden tillhandahåller en digital e-tjänst som innebär att ställföreträdare kan registrera kassabok under året som genererar en årsräkning, sluträkning eller sluträkning(byte) eller redogörelse för sina huvudmän eller arvodesräkning för ensamkommande barn. Verksamheten säkerställer implementering, information, utbildning och support till ställföreträdarna avseende e-tjänsten samt följer upp nyttjandegraden av e-tjänsten.					
Ställföreträdare har för många uppdrag	3. Möjlig	4. Allvarligt	12	Granskning	Ja
Beskrivning av risk Risk för att ställföreträdare har för många uppdrag på grund av avsaknaden av ett nationellt register över vilka uppdrag en ställföreträdare har vilket kan leda till att huvudmän lider skada. Kommentar Verksamheten har tillsynsansvar över ställföreträdare. Avsaknaden av ett nationellt ställföreträdaregister medför att verksamheten inte på ett enkelt sätt kan få tillgång till uppdaterad information kring hur många uppdrag enskilda ställföreträdare har. Verksamheten avser att under 2025 undersöka hur många uppdrag ställföreträdare med tio eller fler uppdrag i Malmö, har i andra kommuner i Skåne. En granskning föreslås inom ramen för internkontrollplan 2025.					

Förtroende

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Otillbörlig förmån till förtroendevalda	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att förtroendevald tar emot eller lämnar en otillbörlig förmån på grund av att bestämmelser kring mutor och jäv inte efterlevs, vilket kan leda till olaglig handling och att tilltron till nämndens verksamhet minskar. Kommentar I samband med ny mandatperiod genomfördes utbildnings- och informationsinsatser riktat mot förtroendevalda, bland annat i frågor som rör mutor och jäv. På stadens intranät Komin finns också samlad information på en särskild sida riktad mot förtroendevalda, som bland annat beskriver bestämmelser kring mutor och jäv.					
Otillåten påverkan på förtroendevalda	3. Möjlig	5. Synnerligen allvarligt	15	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att personer försöker påverka nämndens uppdrag eller beslut på grund av exempelvis ilska, besvikelse, ekonomiska skäl eller skydd av egen kriminell verksamhet, vilket kan leda till att förtroendevalda utsätts för otillåten påverkan i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse och korruption. Kommentar Risken granskades inom ramen för intern kontroll under 2021. Granskningen genomfördes genom en webbenkät som skickades till förtroendevalda i överförmyndarnämnden. Resultatet av granskningen visar att det bland de förtroendevalda finns stor kunskap inom området och att upplevelsen av trygghet i uppdraget som förtroendevald är hög.					
Ställföreträdare kan ha intressen som står i konflikt med deras uppdrag	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att huvudmannen lider rättsförlust på grund av att ställföreträdaren har intressen som står i konflikt med uppdraget, vilket kan leda till att ställföreträdaren drar nytta av sin position för att skaffa egna ekonomiska fördelar. Kommentar Lämplighetsbedömning av personer som vill bli ställföreträdare består av kontroller hos Kronofogden, i Polisens belastningsregister och hos socialnämnden vid sidan av den utbildning med tillhörande tester som genomförs. Varje år kontrolleras därefter ställföreträdare med pågående uppdrag mot dessa register. Bedömningen är att nuvarande process står sig väl i förhållande till syftet och andra kommuner.					

Ekonomisk/Finansiell

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Brott i välfärden	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att huvudmän lider rättsförlust på grund av oseriösa ställföreträdare, vilket kan möjliggöra ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden. Kommentar För att upptäcka brister och eventuella oegentligheter, genomförs fördjupade granskningar av ställföreträdarnas årsredovisningar och redogörelse i enlighet med Nationella riktlinjer för överförmyndare – förordnade ställföreträdarens redovisning. Medarbetare genomgår kontinuerligt utbildning gällande brott mot välfärden, vilket förväntas öka observans.					

HR

Inga identifierade risker.

Kommunikation

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Byråkratiskt skrivna beslut och dokumentation	3. Möjlig	3. Påtagligt	9	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att beslut och dokument som tas fram av enheten är byråkratiskt skrivna på grund av dålig kunskap om språklagen och klarspråk, vilket kan leda till att Malmöbor inte förstår beslut och information som de tar del av. Kommentar Risken har hanterats som en direktåtgärd under året och redovisats till nämnden i samband med uppföljning av internkontrollplan 2024. Medarbetare och chefer inom enheten för övermyndarärenden har genomgått utbildning i klarspråk. Klarspråksutbildningen är ett viktigt steg för att stärka enhetens efterlevnad av språklagens krav och förbättra kommunikationen med Malmöborna. Verksamhetens fortsatta utvecklingsarbete på området pågår löpande utifrån den utbildning som medarbetare genomgått under året.					
AI - relaterade risker	4. Troligt	5. Synnerligen allvarligt	20	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för brister i att identifiera och hantera möjligheter och risker kopplade till AI på grund av snabb förändring i tekniken och otillräcklig kompetens vilket kan leda till outnyttjad effektiviseringspotential, rättsosäkerhet, kränkning av enskildas fri- och rättigheter, välfärdsbrott och otillåten påverkan.					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Kommentar Risken har hanterats som kommungemensam granskning under året och redovisats till nämnden i samband med uppföljning av internkontrollplan 2024. Enheten för överförmyndarärenden har uppmärksammat AI-relaterade risker, bland annat i samband med intresseanmälningar från enskilda som vill genomgå utbildning till att bli ställföreträdare. Verksamheten vidtar löpande åtgärder för att minska riskerna i de fall det finns möjliga lösningar. Bedömningen är att det behövs ett långsiktigt arbete relaterat till utvecklingen av AI.					

Informationssäkerhet

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Röjande av sekretess	3. Möjlig	5. Synnerligen allvarligt	15	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att handlingar som innehåller typiskt sett sekretessbelagd information kommer obehörig till del på grund av bristande kunskap i hur den här typen av information ska hanteras, oavsett digitalt format eller pappersform, vilket kan leda till allvarliga konsekvenser för Malmö stad som organisation, andra organisationer eller den enskilde. Kommentar Risken hanterades genom stadsgemensam granskning under 2023. Resultatet från granskningen pekade på en god kompetens och medvetenhet kring sekretess. Den största osäkerheten vad gäller hanteringen av sekretess finns vid användning av gemensamma lagringsytor i molntjänster och Office 365 olika tjänster. Det pågår olika former av utvecklingsarbete rörande informationssäkerhet, bland annat genom utbildningsinsatser och med olika digitala lösningar avseende kommunikationsmöjligheter för sekretesskyddad information.					

Upphandling/Inköp

Inga identifierade risker.

Arbetsmiljö

Inga identifierade risker.

Risker som ligger till grund för kommungemensamma granskningar

Värdering av sannolikhet och konsekvens för de risker som ligger till grund för kommungemensamma granskningar baseras på hur det ser ut i kommunens förvaltningar och helägda bolag som helhet.

Förtroende

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	värde	Vidare hantering	Till plan
Välfärdsbrottslighet	4. Troligt	4. Allvarligt	16	Granskning	Ja
Beskrivning av risk Risk för att kommunen betalar ut pengar på felaktiga grunder, på grund av bristande riskmedvetenhet utifrån att området är brett och komplext, vilket leder till såväl ekonomisk skada som förtroendskada.					
Kommentar Kommungemensam granskning under 2025.					